

Instruktion til dykkere på UXO-undersøgelser ved fund af fortidsminder

Formål

Formålet med denne instruks er at sikre, at dykkere, særligt i forbindelse med UXO-undersøgelser (UXO = UneXploded Ordnance/ueksploderet objekt), respekterer og beskytter fortidsminderne.

Stor sandsynlighed for fund af fortidsminder

Som dykker på UXO-undersøgelser laver du indgreb i havbunden, hvor et objekt har givet magnetisk udslag. Der er relativ stor sandsynlighed for, at du under dit arbejde finder fortidsminder, når du graver efter en UXO.

Hvad er et fortidsminde?

Et fortidsminde er et levn fra mennesker, der er gået tabt for mere end 100 år siden. Vær dog opmærksom på, at vrage yngre end 100 år også kan være fortidsminder.

Det er mest sandsynligt på en UXO undersøgelse, at støde på fortidsminder som vrage, vragedele, skibsladninger eller maritime anlæg, der ligeledes kan være årsag til et magnetiske udslag.

Dog findes der ligeledes mange velbevarede fortidsminder og genstande fra stenalderen på havbunden, eksemplerne er: Hjortetakker og dele heraf, økser og harpuner fremstillet af hjortetak eller knogle, spaltede knogler, forarbejdede grene og pæle, fiskefælder af flettet træ, flinteflækker, små og groft tilhuggede (uslebne) flinteøkser, ravperler, slebne flinteøkser, potteskår, lerkar samt menneskekogler.

Hvad må du?

Ved fund af et fortidsminde skal arbejdet straks standses og anmeldes. Vær velopmærksom og stop arbejdet så snart et fortidsminde kan erkendes. Fortidsminder på havet er alle beskyttede af museumslovens regler og må ikke forstyrres, derfor må du ikke fjerne noget fra fortidsmindet.

Anmeldelse af fund

Der er pligt til at anmelde fund af fortidsminder.

Notér nøjagtig position, dybde, og beskrivelse af fundet.

Tag gerne foto, video eller side-scan image om muligt.

Du kan kontakte styrelsen per mail: cfk@slks.dk eller telefon: 3395 4200 og spørg efter teamet for 'Havbundens fortidsminder'.

Du kan også rette henvendelsen til Moesgaard Museum eller Vikingeskibsmuseet afhængigt af hvor fundet er, museerne er ansvarlige for deres respektive områder vest og øst for Storebælt.

Eksempler på Fortidsminder

På følgende sider kan du orientere dig i nogle billedeksempler på fortidsminder, som de kan se ud på havbunden.

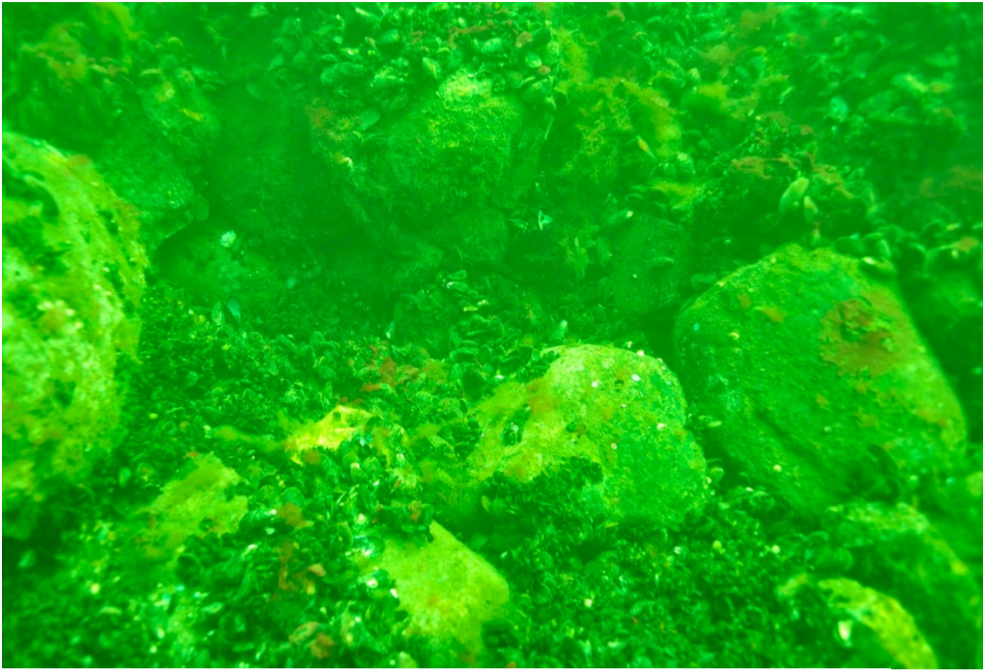
Husk, at vi alle har et ansvar for at bevare vores kulturarv. God dykning! 🧭🔍

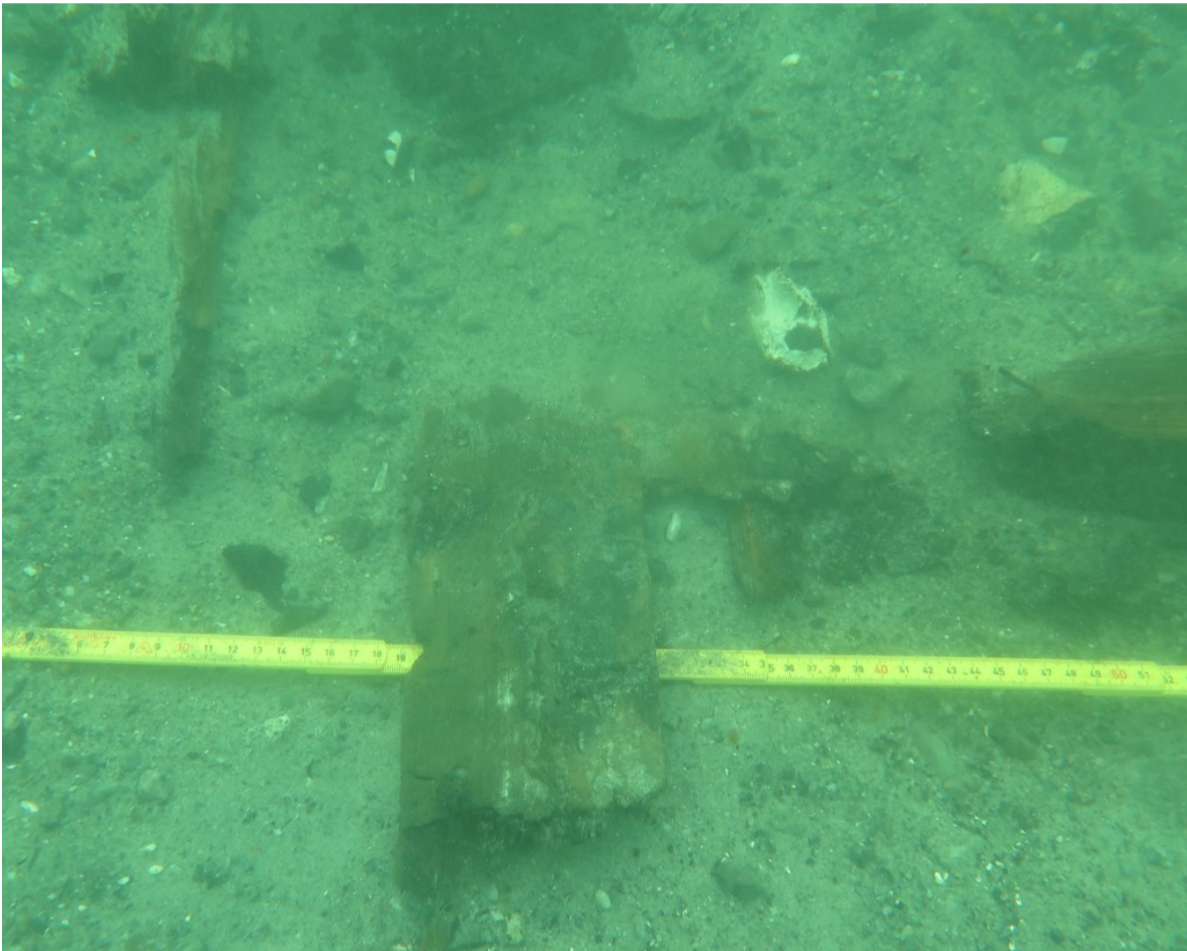
*Sejlspærring -
Lodretstående pæle*

*Skibsladning –
Gule munkesten*

Ballastbunke – Samling af sten

Træskibsvrag – Overlappende planker